

Posudek oponenta diplomové práce

JÁCHYM, J. (2011): Vzdělávání geografii v období kurikulární reformy českého školství: reflexe změn na pražských gymnáziích. Diplomová práce. UK v Praze, PřF, KSGRR, Praha, 85 s. (včetně příloh).

Předkládaná diplomová práce Jana Jáchyma se věnuje problematice kurikulární reformy českého školství, kterou rozvádí na příkladu změn ve výuce geografie na pražských gymnáziích.

Práce je členěna na dvě části, a sice na část teoreticko-metodologickou a na část praktickou.

Oproti minulé verzi byla teoretická část doplněna o několik odborných prací, což jistě přispělo ke zkvalitnění studie. Slabinou zůstává výběr hlavních zdrojů informací, neboť autor se převážně opírá o texty vzniklé před zahájením kurikulární reformy a méně již o texty z posledních let. Teoretické části by nepochybně prospělo porovnání procesu reformy v Česku s vybranými evropskými zeměmi.

Za nedostatek teoretické části také považuji vymezení pojmu reforma českého školství. Vymezení, jak jej nabízí autor, nepovažuji za postačující. Zvýraznění určitých částí reformy a potlačení jiných vede ke zkreslenému vnímání celé reformy, což se projevuje mimo jiné v hodnocení výsledků praktické části.

Na teoretickou část navazuje empirická část, v rámci které autor sestavil dotazník a vedl řízené rozhovory s vyučujícími na pražských gymnáziích. Autor zde dochází k zajímavým a velice přínosným závěrům. Největší slabinou empirické části výzkumu sleduji v nedostatečném využití možností zvolených výzkumných metod. Autor se pohybuje pouze na povrchu problémů, které pomocí dotazníků a rozhovorů identifikoval, ale již se nezabývá příčinami tohoto stavu, k čemuž užití řízeného rozhovoru přímo vyzývá. Naproti tomu se autor snaží o zobecnění získaných závěrů, což je však vzhledem k malému počtu zapojených respondentů zavádějící. Autor tyto závěry formuluje jako definitivní a platné pro „pražská gymnázia“, což může čtenáře mást. Nutno říci, že omezenost těchto závěrů si autor uvědomuje a zmiňuje na závěr textu. To však považuji za nedostatečné.

Autor také nedostatečně využívá možností získaných dat. K zajímavým závěrům by autor došel, kdyby detailněji zkoumal vztahy mezi jednotlivými proměnnými (např. sledovat rozdíly v počtech maturantů ze zeměpisu a jejich průměrnými známkami na školách s různou hodinovou dotací zeměpisu). Získaná data jsou také často nedostatečně podrobeny kritice, příkladem je uvedení absolutních počtů maturantů ze zeměpisu v posledních dvou letech. Již ale není vysvětleno, zda k poklesu absolutního počtu maturantů ze zeměpisu došlo z důvodu poklesu zájmu o zeměpis, anebo z důvodu nižšího počtu žáků v daném ročníku.

Po formální stránce se práce nevymyká ostatním diplomovým pracím, určitým nedostatkem je absence názvů příloh, což ubírá na jejich přehlednosti a využitelnosti.

I přes výše uvedené výrazné výhrady k této diplomové práci, ji doporučuji k obhajobě.